

Sprog og globalisering – vejledning til lærerne: forslag til rækkefølge

Sprog

Sprogligt arbejde hjemme eller i klassen som intro: Se klippet og lav øvelsen om tror/synes: <http://basby.dk/m5/sprog/sprogtrorsynes.htm>

Læs en af de her 3 små tekster om sprog hjemme: [1](#), [2](#) og [3](#) og **genfortæl** den i klassen i grupper næste gang.

Læs teksten 'Engelsk har da flere ord end dansk, ikke?'

<http://basby.dk/m5/sprog/engelskdansklaese.htm> – lav læseopgaven og tænk over spørgsmålene, der står efter teksten. Snak om dem med andre i en gruppe i klassen næste gang. **Gruppesamtale:** [Spørgsmål til Engelsk har da flere ord end dansk](#)

Svaret på spørgsmål 1) hvor mange ord kender et voksent menneske? er ca. 50-70.000. Kommentar til sp. 1 + 2: Der findes ikke noget entydigt svar på hvor mange ord mænd og kvinder bruger. En del undersøgelser siger at kvinder taler mere, andre siger at der ingen forskel er. Det der er interessant er stereotypen. Kursisterne kan evt. google det når de har diskuteret, det gjorde mine.

Det samme gælder antallet af ord, et voksent menneske kender. Mange bud ligger omkring 50.000, men der må være enorme individuelle forskelle, og nogle bud er meget lavere. Spørgsmålet er ment som motivation for at tage ordforrådsarbejde alvorligt - det er meget store tal. Og nogle af de ord, man kender, bruger man få gange i livet.

Sprogligt arbejde hjemme: Tror(på)/synes/mener: <http://basby.dk/m5/sprog/tror.htm>

Lyt hjemme og lav diktaten: Hvorfor tror folk, at engelsk har flere ord end dansk?

<http://basby.dk/m5/sprog/engelskdansk.htm>

Sprogligt arbejde hjemme: Nødvendighed: <http://basby.dk/m5/sprog/noedvendighed.htm>

Læs teksten 'Tysk i dansk' hjemme og lav læseøvelsen type 2A.

<http://basby.dk/m5/sprog/tyskidansksprog.htm> Næste gang i klassen kan I snakke om de ord, I ikke var sikre på (Kan også kopieres og laves i klassen)

Sprogligt arbejde, Klasseaktivitet: Tror (på), synes eller mener: [Quiz om ords oprindelse](#)

Lyt hjemme og lav quizen (Kan også laves i klassen): 'Danske og svenske unge taler engelsk sammen' <http://basby.dk/m5/sprog/dansk%20svensk%20sprog%20unge.htm>

Sprogligt arbejde hjemme: Forskudt tid: <http://basby.dk/m5/sprog/forskudttid1.htm>

Se et af klippene 'Dansk – ord forsvinder' <http://basby.dk/m5/sprog/ordforsvinder.htm> eller 'Dansk-engelsk linje i skolen'

http://basby.dk/m5/sprog/engelsk_danske_skoler.htm - Lav diktaterne og forbered genfortælling til næste gang.

To og to: **Genfortæl** hver et af klippene – brug de understregede ord. Bagefter kan man tage en **snak** i grupper og i plenum om argumenter for og imod engelske linjer i Folkeskolen, dem i teksten + klassens egne.

Eller - til ikke blandede hold:

brug klippet http://basby.dk/m5/sprog/klip/dansk_sprog_globalisering_engelsk.mp4 i klassen til lytteforståelse, genfortælling og snak i klassen - med udskrift og spørgsmål <http://www.basby.dk/m5/sprog/klip/> .

Sprogligt arbejde hjemme: Adjektivøvelse: http://basby.dk/m5/sprog/adjektiver_sprog.htm

Klasseaktivitet: Se tv-klip: <http://basby.dk/m5/sprog/klip/bandeord.mp4> og læs udskriften: <http://basby.dk/m5/sprog/klip/bandeord.pdf> . Lav i plenum spørgsmål om at bande og skriv dem på tavlen. Diskuter i grupper.

Læs teksten 'At lære sprog' og lav læseopgaven

<http://basby.dk/m5/sprog/laeresprogoverskrift.htm> . **Forbered forklaringer** af ordene med fed skrift. Næste gang i klassen 3 og 3 sammen: **Gæt** en ordforklaring. Forklar ordene med fed fra teksten, og gæt, hvilke ord de andre forklarer: *Det er et ord, der betyder: ...for eksempel...*

Spørgsmål om at lære sprog:

<http://basby.dk/m5/sprog/klasseaktiviteter/atlaeresprogsp.pdf>

Krydsord til repetition af ord fra teksten 'At lære sprog':

<http://basby.dk/m5/sprog/klasseaktiviteter/laeresprog.pdf>

Online-version: <https://crosswordlabs.com/view/laeresprog2> (laeresprog2)

Der er også 2 tekster á 3 sider om danskeres måde at tale engelsk på, som er ret sjove: 'Vi danskere are vælli vælli guud at English' og 'Vi taler da liquid English'. Og en om engelske ord i moderne dansk: 'Englænderne styrer vores sprog'. Dem må man kunne få noget sjovt ud af, men vi har ikke prøvet endnu; forslag modtages gerne.

<http://basby.dk/m5/sprog/tekster/>

Globalisering

Læs hjemme allesammen artiklen: Hvad er globalisering?

http://www.basby.dk/m5/sprog/tekster/hvad_er_globalisering.pdf

Læs også én af de tre artikler om globalisering hjemme [1](#), [2](#), [3](#) og lav 2-3 diskussionsspørgsmål.

Genfortæl i klassen i grupper næste gang. Snak også om de diskussionsspørgsmål, I har lavet hjemme.

Sprogligt arbejde hjemme: Placering af adverbialer i ledsætninger:

<http://www.basby.dk/m5/sprog/ordstillingforfelt.htm>

Sprogligt arbejde: Se klippet (**hjemme eller i klassen**) og lav indsætningsøvelsen med være/blive **hjemme**. <http://www.basby.dk/m5/sprog/blivepassivmomondo.htm> .

I klassen næste gang: Snak sammen om passiverne og om spørgsmålene her:

<http://www.basby.dk/m5/sprog/klasseaktiviteter/klasseaktivitetmomondo.pdf>

Læs digtet Verdensborger i DK (password er global)

<http://www.basby.dk/m5/sprog/klasseaktiviteter/verdensborger.pdf>. Snak om, hvad I har lagt mærke til om jeres egen globale verden. Snak også om spørgsmålene i grupper.

Sprogligt arbejde - Klasseaktivitet: Opfølgning på 'Placering af adverbialer i ledsætninger' – opfølgning i klassen: <http://www.basby.dk/m5/sprog/ordstillingforfelt1.pdf>

Hjemme + klasseaktivitet: Vi lever i en globaliseret tid. Find 3 eksempler fra din dag, som du kan præsentere mundtligt i en gruppe næste gang. Tag fx billeder med din telefon (på blendede hold: upload dem i forum på Moodle)

Sprogligt arbejde - Klasseaktivitet: [opfølgning på være/blive-hjemmearbejdet](#)

Flasch cards <http://basby.dk/m5/sprog/sprogfc/sprogfc.html>

Klasseaktivitet: Ledsetsnings-jeopardy med [flashcard-ordene](#). Del klassen i grupper af ca 5. Før man svarer, skal man klappe. Og svaret skal være på formen: *Kan du forklare mig, hvad X betyder?* Find en passende præmie.

Skriftlige opgaver:

Mindre opgaver kunne være at svare skriftligt på ét eller flere af spørgsmålene til teksterne. *Husk at synspunkter skal begrundes! Og brug gerne eksempler.*

Fx

- Hvordan lærer man bedst et nyt sprog, efter din erfaring?
- Hvad mener du om den voksende brug af engelske ord i dansk?
- Kan man have en national identitet som verdensborger?
- Hvornår tænker du på dig selv som en person fra et bestemt land?

PD3 vinter 2012 B Skole og sprog – her med to versioner af forarbejde (kort til blandede hold, og en længere, med opdelt skriveproces) [For-arbejde med PD3-opgaven om sprog](#) – bruges over flere gange, fordi opgaven diskuteres og skrives i 3 dele for at få en forståelse af, hvad der bliver forventet i de forskellige dele af PD3-opgaverne.

Globalisering <http://www.basby.dk/m5/sprog/opgaver/globalisering.pdf>

Andre sproglige øvelser til kapitlet:

Ordstilling-inversion: <http://basby.dk/m5/sprog/fx.htm>

Ordstilling-inversion: <http://basby.dk/m5/sprog/fxforfelt.htm> findes også som pdf-fil til kopi til klassebrug